

Nr 1202

**av herrar Mundebo och Romanus
om en översyn av socialhjälp lagen.**

Enligt vårt sociallagstiftningssystem skall socialhjälp vara den stödform som griper in då övriga former av socialförsäkring och annan socialpolitik icke är till fyllest. I 1 § socialhjälp lagen sägs att varje kommun har en allmän skyldighet att tillse att den som vistas i kommunen får den omvårdnad som kan anses tillfredsställande. Kommunens förpliktelse att sörja för den som är i behov av hjälp är emellertid begränsad till vad som stadgas i lagen.

Enligt socialhjälp lagen skiljer man mellan obligatorisk socialhjälp, som kommunen är skyldig att meddela enligt 12 § lagen, och frivillig socialhjälp, som kommunen kan efter eget gottfinnande meddela enligt 13 § i lagen. Hjälp enligt 12 § kan kommun tvingas att utge genom beslut av länsstyrelse om den skulle försumma sina skyldigheter. Däremot kan den icke mot sin vilja åläggas att utbetala socialhjälp enligt 13 § i lagen. Vidare råder den skillnaden att hjälp enligt 12 § ej kan återkrävas av hjälptagaren, medan hjälp enligt 13 § i princip skall återbetalas av hjälptagaren.

Obligatorisk socialhjälp utgår emellertid icke till varje människa inom kommunen som befinner sig i behov av hjälp utan endast till vissa kategorier, nämligen minderårig och den som på grund av ålderdom, lyte eller bristande kropps- eller själskrafter icke kan försörja sig själv. Däremot kan kommun icke åläggas att utge obligatorisk socialhjälp till en fullt arbetsför person, som på grund av arbetslöshet saknar medel till sitt uppehälle. Nu torde kommunen visserligen i många fall icke vägra den som på grund av arbetslöshet behöver sådan hjälp. I de kommunala socialhjälp normerna görs ej skillnad mellan den som behöver hjälp på grund av sjukdom och den som behöver hjälp på grund av arbetslöshet. I praxis förekommer dock fall, där gränsdragningen har betydelse.

Konsekvensen av nuvarande regel blir vidare att kommunen kan av den tidigare arbetslöse, när han återfår arbete och inkomster, återkräva den hjälpen han uppburit, medan den sjuke och minderårige inte ådrar sig någon återbetalningsskyldighet genom att uppbära socialhjälp i vad gäller den del som hjälpen varit erforderlig för hans livsuppehälle och vård.

En översyn bör göras av socialhjälp lagen så att en arbetslös icke sätts i sämre ställning än den som på grund av sjukdom tvingas söka socialhjälp. Den som på grund av arbetslöshet varit hänvisad till socialhjälp torde i allmänhet icke ha bättre möjligheter att återbetala vad han erhållit i socialhjälp än den som uppburit hjälpen på grund av sjukdom.

Det är arbetslöshetsförsäkringen som i första hand skall ge ekonomisk trygghet vid arbetslöshet. Denna försäkring uppvisar emellertid bety-

dande brister. En del av dessa brister undanröjs om riksdagen 1973 beslutar om en reformering av arbetslöshetsförsäkringen enligt de linjer som anges i statsverkspropositionen. Flera brister kommer emellertid att kvarstå. Först en allmän sysselsättningsförsäkring kan ge tillfredsställande trygghet. Socialhjälp lagen är emellertid nu och för den närmaste framtiden ett nödvändigt komplement.

Socialutredningen är för närvarande sysselsatt med en prövning av bl. a. socialhjälp lagen i syfte att undersöka möjligheten att samla flera lagar i en socialbalk. Detta arbete torde emellertid ta avsevärd tid. En viss omarbetning av socialhjälp lagen bör ske snarast med sikte på att kommunerna skall förpliktas att hjälpa alla i kommunen som saknar erforderliga medel till sitt uppehälle.

Med hänvisning till vad som anförts hemställer vi

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en översyn av socialhjälp lagen så att kommunerna förpliktas att hjälpa envar som befinner sig i kommunen och som saknar erforderliga medel till sitt uppehälle med vad som erfordras för uppehållet.

Stockholm den 26 januari 1973

INGEMAR MUNDEBO (fp)

GABRIEL ROMANUS (fp)